



Can Barrera

Teià

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Torrent del Doctor Barrera
Carrer Berenguer Raudors, 20
Carrer del Trull

Coordenades:

Latitud: 41.49985
Longitud: 2.32182
UTM Est (X): 443397
UTM Nord (Y): 4594470

Classificació

Número de fitxa 08281 - 21
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani Popular
Segle XIV/XVIII-XIX
Any 1333
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 8-10-2015 (POUM)
També es protegeix murs que delimiten la finca i ponts de vianants que actualment travessen vialitat i que foren construïts per tal de connectar finques de la mateixa propietat.
En el cas d'efectuar-se obres o reformes tant a l'interior com a l'entorn immediat, caldrà intervenció o control arqueològic, a determinar mitjançant l'informe corresponent del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.
Nivell B
(Art. 71 del Text refós de la Llei d'Urbanisme DL 1/2010)

Número inventari
Generalitat i altres

inventaris	IPA-9073
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial - productiu
Titularitat	Privada
Titular:	3546019DF4934N0001GT
Autoria de la fitxa	Àlvar Sáez Puig
Data de registre de la fitxa:	dc., 18/11/2020 - 15:28

Descripció

Construcció d'origen antic que s'ha anat ampliant successivament. Resulta interessant observar-la per la seva part posterior, on es veuen perfectament les diverses etapes constructives. Era una masia d'estructura basilical, planta rectangular, coberta a dues vessants, amb el carener perpendicular a la façana principal i un cos central elevat.

El cos principal de la masia, posterior, s'estén adossat a la façana antiga. És de planta rectangular, amb planta baixa i dos pisos i coberta a una sola vessant. La façana principal compta amb diverses obertures, estructurades amb llindes de pedra i brancals de carreus ben escairats i polits, distribuïdes de manera força ordenada. El mur és totalment arrebossat.

A la part del darrere s'alça una torre llanterna pràcticament cúbica. Posteriorment s'han incorporat a la banda dreta de la casa elements neoclàssics del segle XIX que conformen un porxo. L'enfonsament recent de la teulada permet veure millor la seva estructura.

Com a elements ornamentals trobem, a banda i banda del balcó central de la façana, dues petites terracotes de forma ovoïde, emmarcades en una sanefa, una d'elles esculpida i l'altra gravada. A la de l'esquerra hi ha una Mare de Déu amb una corona de dotze estels i a l'altra una inscripció que diu: "En 1333 esta casa existia ja. En 1816 (o 1826) Barrera la renova".

Sobre el carener de l'antiga masia basilical hi ha dues peces de ceràmica vitrificada verda, en forma de gerro amb nanses.

Observacions:

L'origen de la masia pot situar-se al segle XIV, quan era propietat de la família Marquès, però l'edifici actual és fruit d'una reforma i ampliació de la primera meitat del segle XIX quan ja pertanyia a la família Barrera. Té planta rectangular, planta baixa i dos pisos, i està oberta amb teulada a una sola vessant, a la part posterior de la qual s'alça una torre-mirador. Les obertures estan emmarcades amb pedra. Entre les finestres hi ha uns aplics de terra cuita.

Jacint Barrera i Arenas neix a Teià el 9 de juliol de 1852.

Fou professor, naturalista, meteoròleg i farmacèutic.

L'any 1879 es doctorà en Ciències a la Universitat de Barcelona. Tot seguit, en els següents cursos acadèmics, va exercir de professor d'ensenyament secundari.

L'any 1892 va escriure el seu primer llibre *Los aucells de Teyá y Masnou*. I a pesar de tenir una salut feble, encara li queda temps per estudiar Farmàcia, i s'hi llicencia l'any 1894. A l'Exposició Universal de Barcelona de 1888 va obtenir un diploma per la seva obra publicada amb el títol *Catálogo de la Flórula y de los Moluscos Testáceos de Teyá y Masnou*.

Cap a l'any 1900, cansat de l'enrenou ciutadà, decideix retirar-se al seu poble nadiu i obrir-hi una farmàcia situada al torrent de can Nadal.

Després de 20 anys de preparar fórmules magistrals va coneixent el tarannà i les preocupacions del veïns de Teià. S'adona que la ignorància i la superstició de la seva gent s'ha d'eradicar per poder progressar i que l'espai que deixa s'ha d'omplir de "ciència". Aquest és l'esperit que traspua la lectura de la *Miscel·lània rural popular*, que és un recull d'articles de temàtica científica que creia que podien interessar els teianencs de l'any 1927.

L'any 1920 tanca la farmàcia de Teià i es dedica totalment a allò que més li agrada: les bel·leses de la natura, els progressos de les ciències, l'agricultura, l'astronomia, l'esperanto, la ràdio, etc. De l'any 1900 fins als seus darrers dies s'ocupa de recollir les dades pluviomètriques de Teià per al Servei Meteorològic.

Mor a Teià l'any 1932.

L'any 2006 Josep Barrera i Arenas, propietari de la casa pairal de can Barrera, cedia a l'Ajuntament de Teià el fons bibliogràfic i documental de la família, per tal que se'n fes una catalogació i s'incorporés al futur Arxiu Municipal.

El fons documental (cartes, manuscrits, papers personals, etc.) es guardarà a l'Arxiu. El fons bibliogràfic s'ha ubicat finalment a la Biblioteca de can Llaurador i consta de 548 documents catalogats.

Entre els materials cedits hi trobem llibres impresos que daten des de la segona meitat del segle XVII i tot el XVIII, sobretot de caràcter litúrgic i religiós (un dels avantpassats de la família Barrera era capellà), fins a llibres i revistes diversos del segle XIX i dels primers anys de la postguerra, ja al XX.

Entre les revistes d'àmbit científic distingim el Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural de l'any 1901 que conté articles de Jacint Barrera. I des d'una òptica sociocultural cal destacar manuals i gramàtiques (franceses, angleses, castelles, llatines...) impreses al XIX, i també un bon nombre d'exemplars de la revista satírica de començament del segle XX, com el *Cu-cut*.

Així mateix, també hi destaquen dues obres il·lustrades per Antoni Batllori i Jofré (1915-1999), el darrer representant d'una generació de grans dibuixants catalans (Opisso, Junceda, Anglada, Mallol...) i promotor del Fons Batllori de Teià.

El seu fràgil estat de conservació aconsella ubicar el Fons en uns armaris especials fora de l'abast general del públic.

Història

La construcció originària fou propietat de la família Marqués fins a principis del segle XIV. Vers l'any 1333, per enllaç amb la família Botey, passà a regentar la seva propietat fins el 1700, en què hi apareix la família Barrera. L'any 1704 es construí l'edifici adossat a la façana i l'any 1846 el porxo neoclàssic lateral.

Recentment i tot mitjançant un acord entre l'alcalde de Teià, Andreu Bosch i Rodoreda, i el Sr. Josep Barrera i Arenas, propietari de can Barrera, l'Ajuntament de Teià ha rebut en dipòsit el fons arxivístic i bibliogràfic familiar que es conservava a la casa pairal, amb el compromís que aquest fons s'incorporarà i es conservarà, un cop inventariat i catalogat, al futur arxiu municipal que s'ubicarà a la masia de can Llaurador, una vegada hagi estat restaurada i rehabilitada com a edifici annex i adjacent a la futura biblioteca municipal que s'ha de començar a construir aquest any (2006). Els documents conservats són bàsicament dels segles XVIII i XIX (nota de premsa, web Ajuntament, març 2006).

En origen, Can Barrera era una masia de tipus basilical, amb un cos central elevat, que s'ha anat ampliant successivament fins a conformar el conjunt actual, que inclou una torre llanterna, un porxo i altres elements neoclàssics.

La construcció originària pertanyia a la família Marquès. El segle XIV va enllaçar per via matrimonial amb la família Botey, que d'aquesta manera va regentar-la fins al 1700, quan hi apareix la família Barrera. Al costat esquerre de la façana principal hi ha una Mare de Déu i a l'altra banda una inscripció que diu: En 1333 esta casa existia ja. En 1826 [o 1846] Barrera la renova.

En efecte, en la darrera d'aquestes dues dates Gabriel Barrera va fer talar una trentena d'arbres dels Pins Alts per substituir les bigues de les teulades.

Bibliografia

<http://invarquit.cultura.gencat.cat/Cerca/FitxaGeneral?index=6&consulta=MSUxK3RlacOgJTlrLTel&codi=9073>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Llista_de_monuments_de_Tei%C3%A0

<https://www.poblesdecatalunya.cat/element.php?e=3640>

<https://teia.cat/serveis/ensenyament/biblioteca-can-llaurador/l-arxiu-can-barrera>

https://bibliotecavirtual.diba.cat/detall-fons-especial/-/detall/gdD7/FONS_ESPECIAL/351483/16229098

<http://www.teia.cat/el-poble/que-pots-veure>

Bonet i Garí, Lluís (1983), Les masies del Maresme: estudi de les masies, elements defensius, ermites i molins.

Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. Ajuntament de Teià. 8 d'octubre de 2015.



